

Oslo, 27.9.1974

HISTORISK AVSKJEDSFLYGING FOR SAS' FØRSTE CARAVELLE

Det er et luftfartshistorisk vingesus over SAS-CaravelLEN LN-KLH "Finn Viking"s siste flytur som går fra Fornebu til Gardermoen i dag.

Det norskregistrerte jetflyet var den første Caravelle som den franske flyfabrikken Sud-Aviation leverte til noe flyselskap.

Det var "Finn Viking" som 26. april 1959 åpnet verdens første Caravelle-rute - fra København til Beirut - og dermed innledet æraen for jettrafikk på mellomdistanserutene.

"Finn Viking" er det Caravelle-flyet som har hatt lengst tjeneste i SAS.

Og det blir det første intakte Caravelle-flyet som kommer på museum i Europa. For med denne sin siste reise på ca. 15 minutter forvandles LN-KLH fra fullt operativt trafikkfly til museums-gjenstand.

På Gardermoen blir "Finn Viking" skjenket av SAS til Norsk Teknisk Museum. Luftforsvaret har påtatt seg å holde det lagret der inntil det - pr. landeveistransport - kan overføres til museets nye bygg på Kjelsås.

Gjennombrudd for jetfly

Det tomotors Caravelle-flyet skulle komme til å markere et gjennombrudd for kommersiell jetflyging. Det var et av verdens første rene jetfly og det aller første med motorene montert i halen - en konstruksjon som er tatt i bruk på mange typer av annengenerasjons jetfly. Det var også det første som var spesialbygd for middels lange ruter.

(mer)

SAS var det første ikke-franske flyselskapet som bestilte denne jetflytypen i 1959. Etter hvert skulle SAS komme til å bestille i alt 21 Caraveller til bruk på sine skandinaviske, europeiske og Midtøsten-ruter.

Allerede sommeren 1959 fløy SAS' Caraveller til 22 byer i 17 land, og dermed hadde SAS jettrafikk til flere steder i verden enn noe annet flyselskap.

Kuldeprøvet i Skandinavia

Før Caravelle ble satt i trafikk gjennomgikk det i seks år et meget omfattende testprogram. Blant annet ble prototypen 01, "Santa Maria," fløyet til Luleå i Nord-Sverige der den sto utendørs i 30 kuldegrader. Tross kulden startet 01 som en drøm hver morgen.

De to første Caravellene var prototyper. Byggenummer 03 var "Finn Viking" som SAS overtok 13. april 1959. Seks av SAS' Caraveller var blant de 11 første som ble produsert.

Fordi den hadde så lavt serienummer ble "Finn Viking" mer et stykke håndarbeid enn et produkt fra samlebåndet. Sud-Aviation i Toulouse, hvor Caravelle ble utviklet og produsert, hadde ikke et fullt utbygd produksjonssystem da "Finn Viking" ble bygd. Mange av detaljene ble derfor omhyggelig laget for hånd av franske teknikere som med stor rett kunne kalle dette spesielle flyet for et kunstverk.

13.5 millioner passasjerer

I de 15 årene de gjorde tjeneste under SAS' merke noterte de 21 Caravellene seg for 480.400 flytimer. Det tilsvarer 55 år i luften totalt, eller 2.6 år pr. fly i gjennomsnitt.

I dette tidsrommet foretok SAS-Caravellene 441.000 landinger på et rutenett som strakte seg fra Tromsø i nord til Khartoum i sør, fra Teheran i øst til Lisboa i vest. De fløy i alt 216.7 millioner kilometer, tilsvarende 285 rundturer til månen eller 540.175 ganger rundt jorden langs ekvator.

Og i alt fløy de 13.5 millioner passasjerer.

(mer)

Den SAS-Caravellen som har lengst flyttid er den dansk-registrerte "Faste Viking." Den hadde byggenummer 29 og ble levert 2. april 1960. Det var "Faste Viking" som foretok den siste Caravelle-ruteflygingen på SAS-nettet. Det skjedde om kvelden onsdag 25. september da det fløy fra København til Stockholm og tilbake igjen. "Faste Viking" hadde da logget 34.300 flytimer, eller nok så nær fire år.

"Finn Viking"s siste kommersielle oppdrag var en charter-flyging med fotballklubben Brann fra Bergen til Gardermoen og tilbake igjen onsdag. Flyet fløy tomt til Fornebu torsdag for å vente på "museumsfligten" til Gardermoen i dag.

Større fly har overtatt

SAS-Caravellene, som i de siste årene har vært innredet med 94 passasjer seter i ren økonomiklasseversjon, er gradvis blitt erstattet med mellomdistansefly av typen DC-9-41 med plass til 120 passasjerer. Denne flytypen, som også har to motorer i halen, er forøvrig betydelig mer stillegående enn Caravellene.

Mens en Caravelle i innkjøp en gang kostet 2.5 millioner dollar - som etter datidens kurs tilsvarte ca. 18 millioner norske kroner, koster dens etterfølger av 1974-modell 6.3 millioner dollar, eller ca. 35 millioner kroner etter dagens kurs.

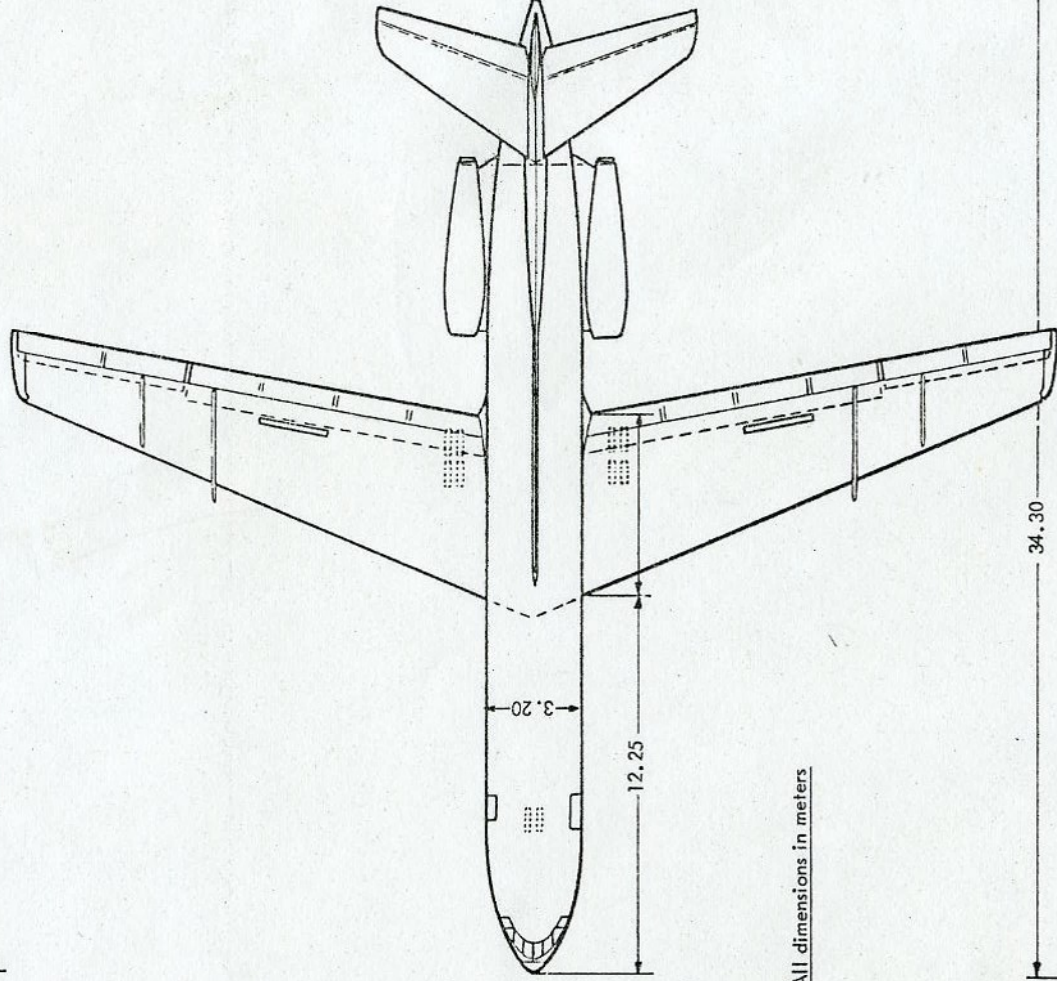
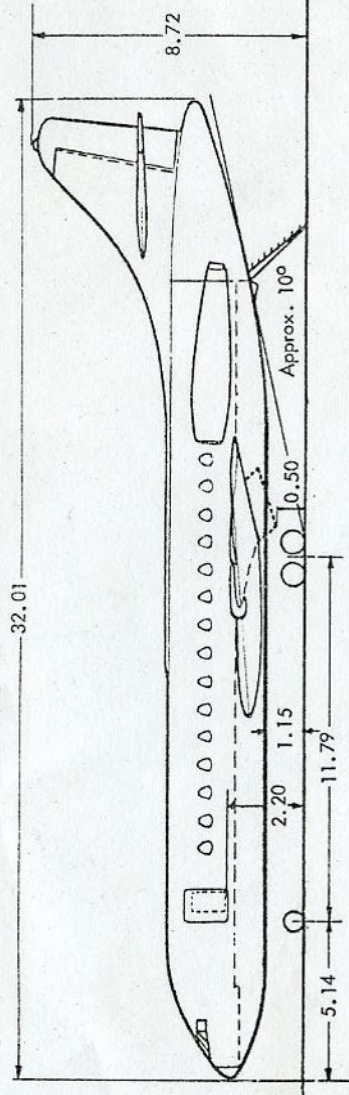
OSLNU/BB

DESCRIPTION

3-VIEW OF AIRCRAFT

N-

All dimensions in meters

